

Tárgytematika / Course Description

Városökológia

KGLM_RKTM008

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Hardi Tamás

Félév / Semester: 2023/24/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a városokkal, városfejlődési folyamatokkal és területi folyamatok településökológiai vonatkozásaival. Cél, hogy rávilágítsunk arra, hogy a fejlesztési tevékenység és a területi társadalmi-gazdasági fejlődés hogyan alkot egy rendszert az ökológiai folyamatokkal, milyen kölcsönkapcsolatok léteznek, s ezeknek a vizsgálatát hogyan illeszthetjük be a tudományos megismerésünk más témái közé.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. A városökológia tudománya, kialakulása, irányzatai, vizsgálati módszerei; a használt fogalmak tisztázása. A táj, a táj földrajza és ökológiája, szerepe a társadalmi-gazdasági fejlődésben
2. A település- és városfejlődés környezeti meghatározottságai a történelemben, a városi és rurális tájkép átalakulása a társadalmi változások nyomán
3. Az urbanizációs folyamat, mint területi jelenség: a rurális és urbánus területek fejlődési kapcsolata, a települések belső szerkezetének fejlődése
4. Az anyag- és energiaforgalom a humán környezetben. Természeti erőforrások. Az ökoszisztéma szolgáltatások, mint fejlesztési erőforrások
5. A fenntarthatóság fogalma, annak természeti, társadalmi, gazdasági aspektusai. A fogalom "története".
6. A domborzati és éghajlati elemek kapcsolata a település- és területi fejlődéssel. A települési mikroklimák, a hősziget jelensége; a változó éghajlat és az adaptáció kérdései
7. A város és víz: a felszíni vizek, folyók, tavak szerepe a városfejlődésben, a városok mai életében. A vízszennyezés kérdése, a csapadékvíz, a felszín alatti vizek, a "városi karszt" jelensége, a települések vízháztartása
8. A levegő, a levegőszennyezés, a talajok átalakulása a települési környezetben
9. Az ember által különböző intenzitással használt területek, mint élőhelyek főbb jellemzői, fejlődésük; A települések állat- és növényvilága, kapcsolata a fejlesztéssel, fejlődéssel
10. A környezeti terhelés, annak minőségi, mennyiségi mutatói, a kockázatelemzés. Szabályozási elvek, kérdések

11. Nemzetközi egyezmények, azok végrehajtása, klíma, ICPDR, Víz-keretirányelv, Natura 2000 stb., s hatásuk a fejlesztési tevékenységre
  12. A település- és területi fejlesztés stratégiáinak környezeti vonatkozásai. A klímastratégiák módszertana, tapasztalatai, kiemelve a hazai megyei stratégia-alkotást
  13. Terepi óra Győrben illetve Győr közelében
  14. A terepi óra eredményeinek feldolgozása, projekt munka bemutatása
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A hallgatók egy kiválasztott, a tárgy tematikájába tartozó probléma elemzését végzik el egy projektmunka keretében, amely kapcsolódik a terepi óra témájához.

Másrészt az órai anyagból a félév végén szóbeli vizsgát tartunk.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Szilassi Péter (2013) Városökológia, Településinformatika. Szegedi Tudományegyetem; Pécsi Tudományegyetem https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011_0025_geo_5/adatok.html

(Moodle-ből letölthető)

Ajánlott irodalom:

Buday-Sántha Attila (2009) Környezetgazdálkodás. Nordex Kft.–Dialóg Campus, Budapest–Pécs; Enyedi Gy. (szerk.) 2000. Magyarország településkörnyezete. Budapest, MTA; Nagy I. 2008. Városökológia. Budapest–Pécs, Dialóg Campus Kiadó; Richard T. T. Forman (2014) Urban Ecology: Science of Cities. Cambridge University Press; Richard T. T. Forman (2014) Land Mosaics: The Ecology of Landscapes and Regions. Springer; Gardi, C. ed. (2017) Urban Expansion, Land Cover and Soil Ecosystem Services, London, Routledge; Bolund P., Hunhammar S. 1999. Ecosystem services in urban areas. *Economical Ecology* 29 évf. 293-311.pp.; Kovács M. 1985. Nagyvárosok környezettana. Budapest, Gondolat; Mezősi G. (szerk.) 2007: Városökológia, JATEPress, Szeged; Park, R. E. et al. 1926. The City. The University of Chicago Press, Chicago, p. 366.; Reichholf, J. (1999): Települések ökológiája. – Magyar Könyvklub, hn.; Reichholf, J. (1999): A szántók és a mezők világa: A közép-európai kultúrtáj ökológiája. – Magyar Könyvklub, hn.; Rózsa P. 2004. Város és környezet, Debrecen, Debreceni Egyetem; *Journal of Urban Ecology, Landscape Planning és a Landscape and Urban Planning (Összevont folyóiratok) cikkei*

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL